

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 76/2565

ศาลจังหวัดศรีสะเกษ ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองอุบลราชธานี ศาลผู้รับความเห็น นาง พ. ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน โจทก์ อธิบดีกรมที่ดิน ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้เอกชนเป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑ นางป. ที่ ๒ จำเลย อ้างว่า โจทก์ทั้งสอง เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๒๗ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๘๓๖ เดิมเป็นที่ดินที่ผู้มีชื่อเป็นผู้เข้าครอบครองทำประโยชน์ และยกให้โจทก์ที่ ๑ เข้าครอบครองทำประโยชน์ด้านทิศตะวันออกเนื้อที่ประมาณ ๘ ไร่ ให้บิดาและโจทก์ที่ ๒ เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินทางด้านทิศตะวันตกเนื้อที่ประมาณ ๗ ไร่เศษ หลังจากที่ดินของโจทก์ที่ ๒ เสียชีวิต โจทก์ที่ ๒ ยังคงครอบครองทำประโยชน์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนจำเลยที่ ๒ ทำประโยชน์อยู่ทางด้านทิศใต้เนื้อที่ประมาณ 4 ไร่ ต่อมาประมาณปี ๒๕๒๑ นางส. ได้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทับที่ดินในส่วนของโจทก์ทั้งสองและจำเลยที่ ๒ ครอบครอง โดยเจ้าพนักงานที่ดินได้ถือเอาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ดังกล่าวออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๘๓๖ โดยไม่ได้ออกมาสำรวจในพื้นที่จริงว่ามีการครอบครองที่ดินหรือไม่ การออกโฉนดที่ดินดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๒๗ และเพิกถอนโฉนดที่ดินพิพาท ให้โจทก์ที่ ๑ ได้สิทธิครอบครองที่ดินด้านทิศตะวันออกเนื้อที่ ๘ ไร่ และให้โจทก์ที่ ๒ ได้สิทธิครอบครองที่ดินด้านทิศตะวันตกเนื้อที่ ๗ ไร่ และให้จำเลยที่ ๑ ออกโฉนดที่ดินให้กับโจทก์ทั้งสอง จำเลยที่ ๑ ให้การว่า โจทก์ทั้งสองไม่ใช่ผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๗๘๓๖ เนื่องจากเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๒ ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมการได้ที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการกล่าวอ้างโดยไม่มีเอกสารสิทธิใดมายืนยันการได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินตามกฎหมาย การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และต่อมาเปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๘๓๖ จึงถูกต้องตามระเบียบและขั้นตอนโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ ๒ ให้การว่า จำเลยที่ ๒ ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาโดยการซื้อขายอย่างสุจริต และเสียค่าตอบแทน ที่ดินที่โจทก์ทั้งสองฟ้องว่าผู้มีชื่อครอบครองนั้นเป็นที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๘๒๖ ที่อยู่ติดกับที่ดินพิพาททางทิศตะวันตก ขอให้ยกฟ้อง เห็นว่า แม้อคดีนี้ โจทก์ทั้งสองเป็นเอกชน ยื่นฟ้องอธิบดีกรมที่ดิน จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และจำเลยที่ ๒ เป็นเอกชน โดยมีคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนโฉนดที่ดินของจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่เหตุแห่งการขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว โจทก์ทั้งสองอ้างว่า เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท แต่เจ้าพนักงานที่ดินออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๓๒๗ ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๗๘๓๖ ปัจจุบันมีชื่อจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ทับที่ดินของโจทก์ทั้งสอง ลักษณะข้อพิพาทในคดีนี้เป็นคดีที่โจทก์ทั้งสองมุ่งหมายที่จะใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของโจทก์ทั้งสอง กรณีจึงเป็นการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินพิพาทว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้มีสิทธิครอบครองหรือเป็น

กรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๒ ซึ่งไม่ว่าศาลจะวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ทั้งสองหรือเป็นของจำเลยที่ ๒ ย่อมกระทบต่อสิทธิในทางทรัพย์สินของเอกชนทั้งสองฝ่าย เนื้อหาประเด็นหลักตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองจึงมิใช่การขอให้ศาลตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของฝ่ายปกครอง แต่เป็นการขอให้ศาลรับรองและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของตนเป็นสำคัญ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/76/2565>